

DESCLÉE DE BROUWER, Franstalige uitgeverij (Brugge-Parijs) die in 1941 door Jan François (Kortrijk 10 augustus 1916) een Nederlandstalige sector liet oprichten.

Deze sector heette aanvankelijk De Kinkhoren en had na een paar jaar voldoende aanzien verworven om de naam Desclée de Brouwer te mogen gebruiken. In 1945 kwam er een filiaal in Nederland. In 1968 werd de Nederlandstalige afdeling, die ondertussen een duizendtal titels had gepubliceerd, losgemaakt uit de basisgroep en een zelfstandige naamloze vennootschap (nv). Hier heeft zich dus het fenomeen voorgedaan dat met in Vlaanderen gevestigd kapitaal (voor ongeveer negen tiende in handen van een Waalse familie, voor ongeveer één tiende in die van een Franstalige Vlaamse familie) een belangrijke Nederlandstalige uitgeverij is ontstaan die voor ruime verspreiding heeft kunnen zorgen van een reeks auteurs van standing. Zij heeft de eerste werken uitgegeven van heel wat sindsdien bekend geworden auteurs en werd ook de uitgeverij van **Stijn Streuvels**.

In 1970 gingen alle aandelen van de nv over in handen van de Antwerpse groep-Goyvaerts (Orbis). De naam Desclée de Brouwer werd geleidelijk vervangen door Orion voor de algemene werken en door Emmaus voor de religieuze uitgaven. Van 1971 af publiceerde Orion, in opvolging van de overleden uitgever **Herman van Fraechem**, de *Bladen voor de Poëzie* en de *Bladen voor de Grafiek*. Orion werd de belangrijkste poëzie-uitgeverij in Vlaanderen, met

onder meer een reeks *Verzamelde gedichten*. In 1971 begon zij de uitgave van de jaarboeken van het Felix Timmermans Genootschap en zette onder meer een reeks *Kronieken* op touw van figuren als Timmermans, Ferdinand A. Snellaert, Albrecht Rodenbach, Paul van Ostaijen. Talrijke bekend geworden Vlaamse en enkele Nederlandse auteurs behoorden tot het fonds.

In 1979 werd de firma omgevormd tot de nv Vennootschap voor het uitgeven van Boeken en Tijdschriften die zich ging toeleggen op gespecialiseerde encyclopedieën en vervolgwerken. De ineenslorting van die markt leidde op 10 mei 1983 tot het faillissement.

LITERATUUR: L. Simons, *Geschiedenis van de uitgeverij in Vlaanderen*, II, 1987.

GASTON DURNEZ*